

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Šis Mediatoru ētikas kodekss ir veidots ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansiālu atbalstu. Par Mediatoru ētikas kodeksa saturu atbild Mediācijas padome.

APSTIPRINĀTI
Ar biedrības „Mediācijas padome”
valdes lēmumu
2013.gada 14.oktobra sēdē.

apstiprināts biedrības „Mediācijas padome”
Ētikas komisijas
2013.gada 18.septembra valdes sēdē
(protokols Nr.3)

MEDIATORU ĒTIKAS KODEKSS

Šajā ētikas kodeksā izklāstīta virkne principu, kurus individuāli mediatori apņemas ievērot, pašiem uzņemoties atbildību par to ievērošanu. Tas domāts piemērošanai visa veida mediācijās.

Tāpat arī mediācijas biedrības, asociācijas un citas mediācijas organizācijas, un to biedri (turpmāk – organizācijas), ievēro šo kodeksu. Organizācijām dota iespēja sniegt informāciju par tiem pasākumiem, kurus tās realizē, lai veicinātu to, ka atsevišķi mediatori ievēro šo kodeksu, piemēram, nodrošinot apmācības, novērtējumu un monitoringu. Mediācija tiek definēta kā strukturēts brīvprātīgas sadarbības process, kurā puses cenšas panākt savstarpēji pieņemamu vienošanos savu domstarpību atrisināšanai ar mediatora starpniecību.

Šī kodeksa ievērošana neskar piemērojamos tiesību aktus vai atsevišķas profesijas regulējošos noteikumus.

I

MEDIATORU KOMPETENCE UN IECELŠANA

1.1. Kompetence

Mediatoriem ir jābūt kompetentiem un izglītotiem mediācijas procesā. Kā būtiski faktori minama atbilstoša apmācība un nepārtraukta savas izglītības turpināšana un praktisko mediācijas prasmju attīstīšana, ievērojot atbilstošos standartus vai akreditācijas sistēmas.

1.2. Iecelšana

Mediatoram ir jāvienojas ar pusēm par piemērotiem datumiem mediācijas veikšanai. Mediatoram, pirms viņš piekrīt veikt mediāciju, ir jāpārlicinās, ka viņam ir pietiekama pieredze un kompetence mediācijas veikšanai, tāpat arī, ja tiek lūgts to darīt, jāsniedz pusēm informācija par savu izglītību un pieredzi.

1.3. Mediatora pakalpojumu reklāma

Mediatori var profesionāli, godīgi un cienīgā veidā reklamēt savu praksi.

Mediatora darbības reklāmas saturs nedrīkst būt uzmācīgs un paust pārākumu pār citiem kolēģiem.

Mediators ir tiesīgs informēt sabiedrību par savu darbību nodrošinot sniegtās informācijas patiesumu, precizitāti un atbilstību savām iespējām un profesionālo zināšanu līmenim, lai viņa sniegtā informācija neradītu kaitējumu valsts, sabiedrības un mediatoru interesēm un pamatprincipiem.

Mediatori atturas no solījumiem un garantijām par rezultātiem.

II

NEATKARĪBA UN OBJEKTIVITĀTE

2.1. Neatkarība un neitralitāte

Mediators nedrīkst darboties vai, ja ir sācis darboties, turpināt darboties, iekams nav atklājis pusēm jebkurus apstākļus, kas varētu vai par kuriem varētu šķist, ka tie varētu ietekmēt viņa neatkarību vai radīt interešu konfliktu.

Šāds atklāšanas pienākums turpina pastāvēt visa procesa laikā.

Šādi apstākļi ietver:

- jebkuras personiskas vai darījumu attiecības ar kādu no pusēm;
- jebkādu finansiālu vai cita veida ieinteresētību, tiešu vai netiešu, mediācijas rezultātā;

- ja mediators vai kāds viņa uzņēmuma loceklis ir darbojies kādas puses labā citādākā, ne mediatora lomā.

Šādā gadījumā mediators var tikai piekrist veikt vai turpināt mediāciju pie nosacījuma, ka viņš ir pārliecināts, ka ir spējīgs veikt mediāciju pilnīgi neatkarīgi un neitrāli, lai varētu garantēt pilnīgu objektivitāti, kā arī ar pušu skaidri paustu piekrišanu.

2.2. Objektivitāte

Mediatoram vienmēr jārikojas un jācenšas panākt, lai viņa rīcība tiktu uztverta kā objektīva pret pusēm, un ar apņemšanos darboties vienlīdzīgi pret visām pusēm attiecībā uz mediācijas procesu.

III

MEDIĀCIJAS LĪGUMS, PROCESS, IZLĪGUMS UN SAMAKSA

3.1. Procedūra

Mediatoram ir jāpārliecinās, ka mediācijas puses saprot mediācijas procesa īpašības, kā arī mediatora un pušu lomu tajā. Mediatoram ir it īpaši jānodrošina tas, lai pirms mediācijas uzsākšanas puses būtu sapratušas un skaidri paudušas savu piekrišanu mediācijas līguma noteikumiem un nosacījumiem, it īpaši – jebkuriem piemērojamiem mediatoram un pusēm saistošajiem konfidencialitātes nosacījumiem.

Ja puses to vēlas, tad ir jā sastāda rakstisks mediācijas līgums. Mediatoram mediācijas process jā vada pienācīgā veidā, ņemot vērā lietas apstākļus, tai skaitā – iespējamo izjaukto varas līdzsvaru un likumību, jebkuras vēlmes, ko puses ir paudušas, kā arī nepieciešamību ātri panākt izlīgumu. Puses var vienoties ar mediatoru, atsaucoties uz kādu noteikumu kopumu vai citādi, par veidu, kādā veicama mediācija.

Ja mediators uzskata to par vajadzīgu, viņš var uz klausīt puses atsevišķi.

3.2. Procesa taisnīgums

Mediatoram ir jā nodrošina, ka visām pusēm tiek dotas atbilstošas iespējas iesaistīties procesā.

Mediators var, paziņojot par to pusēm, izbeigt mediāciju, gadījumā ja:

- tiek panākts tāds izlīgums, kas mediatoram šķiet neizpildāms vai nelikumīgs, pamatojoties uz lietas apstākļiem un mediatora kompetenci šāda novērtējuma izdarīšanai; vai
- ja mediators pamatoti uzskata, ka mediācijas turpināšana visticamāk nenoslēgsies ar izlīgumu.

3.3. Procesa noslēgums

Mediators veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka vienošanās tiek panākta, visām pusēm, pamatojoties uz zināšanām un informāciju, tai piekrītot, kā arī, ka visas puses saprot vienošanās nosacījumus.

Puses var jebkurā brīdī izstāties no mediācijas, nekādā veidā to nepamatojot.

Mediators var, ja puses to lūdz un savas kompetences ietvaros, informēt puses par to, kā tās var savu līgumu noformēt oficiāli un kādas ir šīs vienošanās izpildīšanas iespējas.

3.4. Samaksa

Ja tas jau nav noteikts, tad mediatoram vienmēr ir jāsniedz pusēm pilnīga informācija par to samaksas veidu, ko viņš plāno piemērot. Mediators nedrīkst piekrist vadīt mediāciju, pirms visas iesaistītas puses ir piekritušas viņa apmaksas principiem.

IV

KONFIDENCIALITĀTE

Mediatoram ir jāievēro visa informācija, kas iegūta mediācijas laikā vai saistībā ar to, konfidencialitāte, tai skaitā – fakts, ka mediācija ir paredzēta vai ir notikusi, ja vien tas nav jādara, pamatojoties uz normatīvo aktu vai sabiedriskās politikas prasībām. Informāciju, ko viena no pusēm konfidenciali atklājusi mediatoram, nedrīkst atklāt citām pusēm vai trešajām personām bez atļaujas vai ja to neprasa likums.

V

Sūdzību izskatīšanas procedūra un disciplinārie noteikumi

Sūdzību izskatīšanas procedūra un disciplinārie noteikumi tiek izstrādāti kā pielikums pie šī ētikas kodeksa.